

## Scénář k rozhlasové reportáži

**Martin** (0:00:00 - 0:00:10)

Do Karlovarského kraje přišla paní Zdeňka Janischová před 60 lety. Přes 30 let je členkou Spolku přátel města Ostrov. Své dětství však prožila během 2. světové války na Moravě.

**Paní Janischová** (0:00:11 - 0:00:19)

Dolní Kounice byly poslední protektorátní město a hnedka pod zámkem byla celnice.

**Vláďa** (0:00:20 - 0:00:22)

V těchto časech zahajuje malá Zdeňka povinnou školní docházku.

**Paní Janischová** (0:00:23 - 0:00:41)

Škola byla nedaleko mě. Nová to byla škola, která potom v roce 45, než skončil školní rok, byla okupována německou mládeží Hitlerjugend, kteří se tam usadili a my jsme nemohli chodit do školy.

**Vojta** (0:00:42 - 0:00:47)

Na většinu svých tehdejších učitelů vzpomíná s láskou. V paměti ale zůstávají i vzpomínky jiné

**Paní Janischová** (0:00:48 - 0:01:20)

On jako řídící učitel nás měl ve druhé třídě. No, a řekl nám, že ho budeme zdravit Heil Hitler. A my jsme s kamarádkou šli zrovna takhle odpoledne, se projít. A najednou vidíme před sebou pana řídícího. Tak jsme udělaly obrat. No, a druhý den ve škole to bylo tak, že si nás vyvolal k tabuli a řekl: "Jak to, že jste mě nepozdravily?" Vzal proutek, musely jsme nastavit ruku a několikrát nás tím proutkem přes tu ruku prostě švihnul.

**Vláďa** (0:001:21 - 0:01:25)

Během války se město nevyhnulo tragickým událostem. Z jeho ulic tehdy mizeli lidé. Navždy.

**Paní Janischová** (0:01:26 - 0:01:45)

A my jsme měli taky jednu spolužačku, byla o rok starší, Inge, taky židovka. A najednou, kde je ta Inge? Tak maminka s tatínkem už tuhleto holčičku odvezli někam na venkov. A ta přežila válku. A jinak bratr její a rodiče, všichni zahynuli.

**Vojta** (0:01:46 - 0:01:51)

V posledních týdnech války se stále častěji ozývaly sirény a lidé hledali bezpečné útočiště.

**Paní Janischová** (0:01:52 - 0:01:57)

Vinaři měli veliký sklep, takže jako tam chodila právě celá ulice, chodila k nim, k těm Prchlíkům.

**Martin** (0:01: 58 - 0:02:0)

V následujícím příběhu se paní Zdeňka vrací k události, kdy se jejich rodina běžela ukrýt přes most ke strýci.

**Paní Janischová** (0:02:05 - 0:02:40)

No, a teďka jsme jako přišli k tomu mostu a teďka : "Halt!". Německá hlídka, vojáci. "A nikam už nesmíte. Nikam. Nic. Už je to podminované, ten most." Tak potom řekli: "Tak si jděte." No, a teďka na těch Benátkách byl tak narvanej sklep. Tak my jsme prostě znova mazali k tomu mostu

a už jsme konečně byli u těch Prchlíků. Tak netrvalo opravdu, na mou duši, snad hodinu, ani ne celou, ale taková detonace veliká. Ten most vyletěl.

**Vláďa** (0:02:40 - 0:02:46)

Po letech strachu a nejistoty válka konečně skončila a paní Zdeňka se s nadšením zapojila do sokolských aktivit

**Paní Janischová** (0:02:47 - 0:02:58)

Jsem byla v Sokole, už před válkou. Maminka byla Sokolka taky. A připravovali jsme se na první poválečný slet, který byl v roce 48.

**Martin** (0:02:58 - 0:03:09)

Ze sletu zůstává Zdenčina rodina v Praze, neboť tatínek zde získal práci. Zdeňka vystudovala střední pedagogickou školu a poté dostala umístěnkou, která ji poslala za prací učitelky do Ostrova.

**Paní Janischová** (0:03:10 - 0:03:22)

Já už jsem věděla, kam jdu, protože já jsem byla v jednom velikém sboru pěveckém, v Praze. Takže my jsme přijeli do Karlových Varů, a do Ostrova taky, zazpívat.

**Vláďa** (0:03:23 - 0:03:27)

Jako mladá svobodná žena nemohla umístěnkou do pohraničí odmítnout.

**Paní Janischová** (0:03:27 - 0:03:42)

Povídá ten náš dirigent: "Neboj se toho, běž tam. Je to nutný, protože pohraničí nemá vůbec učitele. Ten rok to vydržíš a za rok si tě vyžádáme a opět přijdeš do Prahy." Jenomže už jsem nepřišla.

**Vojta** (0:03:43 - 0:03:51)

Paní Janischová je důkazem toho, že pokud se člověk stará o své zdraví a pravidelně se hýbe, může být plný síly i v pokročilejším věku.

**Paní Janischová** (0:03:52 - 0:03:03:56)

A víte, co je taky důležitý? Je důležitá dobrá taky nálada. Ne pořád fňukat.